

Οι ματαιώσεις της ζωής και ο δρόμος του Σταυρού

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Πρωτ. Θεμιστοκλή Μουρτζανού

Ο κάθε άνθρωπος έχει μέσα του την επιθυμία να αισθάνεται ότι οι επιλογές, οι πράξεις, οι ιδέες που έχει τον δικαιώνουν. Γι' αυτό και όταν έρχεται η ώρα που διαπιστώνει ότι τα πράγματα δεν πηγαίνουν όπως τα είχε σχεδιάσει ή όπως τα επιθυμεί ή οι ιδέες του δεν μπορούν να υλοποιηθούν, θλίβεται. Αισθάνεται αδικαίωτος και δυσκολεύεται πολύ να διαχειριστεί τα συναισθήματα που η κατάσταση του προξενεί. Κι αυτή η τάση της δικαίωσης επεκτείνεται και στις ανθρώπινες σχέσεις. Οι άνθρωποι με τους οποίους ζει. Οι οικείοι του. Όσους έχει διαλέξει να αγαπά. Με όσους έχει θέσει κοινούς στόχους. Όταν όλοι αυτοί δεν ανταποκρίνονται στις επιθυμίες του, τότε νιώθει αδικαίωτος γι' αυτές. Υφίσταται ματαίωση και αντιδρά, είτε με τον θυμό, είτε με την απογοήτευση και την λύπη, είτε με την εσωστρέφεια. Γι' αυτό και προσπαθεί να αποδώσει την αιτία της ματαίωσης των προσδοκιών του στους άλλους και όχι στον εαυτό του. Στην ανεπάρκειά του. Στην αδυναμία του να εκτιμήσει υγιώς και πλήρως την κατάσταση. Στο ότι εκλαμβάνει τις επιθυμίες του ως πραγματικότητα, με αποτέλεσμα να διαπιστώνει το ανέφικτο. Η πρώτη σκέψη του λοιπόν είναι ότι υπαίτιοι πρέπει να είναι οι άλλοι που δεν μπορούν να τον καταλάβουν. Θέλουν να

τον εκμεταλλεύονται για δικά τους συμφέροντα. Ότι τελικά έχουν μέσα τους κακία ή ιδιοτέλεια. Ότι εκείνος αποδείχθηκε αφελής διότι τους εμπιστεύθηκε. Ή ότι δεν ήταν ικανοί να φέρουν εις πέρας τους οραματισμούς του, τις ιδέες του, τις επιθυμίες του.

Εάν στα ανθρώπινα κάτι τέτοιο φαντάζει μάλλον φυσικό, ας μη λησμονούμε ότι παρόμοια είναι και η προσδοκία του ανθρώπου στη σχέση του με το Θεό. Ο άνθρωπος ζητά από τον Θεό την δικαίωση. Καταθέτει την πίστη και τα έργα του. Καταθέτει την τήρηση του νόμου του Θεού και των εντολών του Ευαγγελίου. Καταθέτει την προσδοκία ότι ο Θεός είναι παντοδύναμος και ότι μπορεί να δώσει στον άνθρωπο ό,τι επιθυμεί. Και περιμένει από το Θεό την δικαίωση. Ενίοτε ζητά μία απόδειξη ότι ο Θεός βλέπει τον κόπο του και ότι, καθώς είναι εύκολο να συγκρίνει τον αιτούντα την δικαίωση με άλλους ανθρώπους που ουδόλως πιστεύουν ή τηρούν το Ευαγγέλιο, ο αιτών περιμένει από τον Θεό να πράξει το αυτονόητο. Να του δώσει αυτό που ζητά, όταν μάλιστα Τον βλέπει και ως Πατέρα. Να τον καταξιώσει. Και όταν αυτή η δικαίωση δεν έρχεται, τότε η ματαίωση έρχεται ως συνέπεια, με αποτέλεσμα την λύπη, τα ερωτηματικά, τις αγωνίες.

Ο Απόστολος Παύλος, απευθυνόμενος στους Γαλάτες, οι οποίοι θεωρούσαν ότι ο άνθρωπος μπορεί να δικαιωθεί, να βιώνει την καταξίωση και σ' αυτή και στην άλλη ζωή «εξ έργων νόμου», επισημαίνει « ότι ου δικαιούται άνθρωπος εξ έργων νόμου, εάν μη δια πίστεως Ιησού Χριστού, και ημείς εις Χριστόν Ιησούν επιστεύσαμεν, ίνα δικαιωθώμεν εκ πίστεως Χριστού και ουκ εξ έργων νόμου» (Γαλ. 2, 16). Ο λόγος του Παύλου αποκαλύπτει στην ταλαιπωρημένη από τους λογισμούς ψυχή μας την μεγάλη αλήθεια. Δεν αρνείται στον άνθρωπο την τάση για δικαίωση, όποια μορφή κι αν λαμβάνει αυτή. Δεν επικαλείται μια ψευδοταπείνωση ότι μόνο το καθήκον υπάρχει και από κει και πέρα δεν πρέπει ο άνθρωπος να ενδιαφέρεται για το αποτέλεσμα του αγώνα ή των προσδοκιών του. Ο Παύλος κατανοεί την ανάγκη των Γαλατών, όπως και όλων των ανθρώπων, να μην νιώθουν μάταιο τον κόπο τους. Τους δείχνει όμως τον αληθινό δρόμο του Χριστού, ο οποίος περνά από τον Σταυρό. Στο Σταυρό του Κυρίου αποτυπώνονται τρία σημεία, τα οποία δείχνουν μία άλλη οδό προς την δικαίωση. Την ταπεινοσύνη της ήττας που γίνεται νίκη. Την δύναμη του κόπου και του πόνου, που μεταμορφώνει το «πικρόν ύδωρ» της ζωής σε γλυκύ. Κυρίως όμως την δύναμη της πίστης στο πρόσωπο του Κυρίου Ιησού και στη σχέση μαζί Του.

Πάνω στο Σταυρό ο Χριστός παραιτήθηκε από την παντοδυναμία της Θεανθρώπινης φύσης Του και άφησε τον εαυτό Του να υποκύψει στον θάνατο. Με την ήττα αυτή, που ήταν εκούσια και πρόσκαιρη, ο Χριστός νίκησε αιώνια τον θάνατο και στο πρόσωπό Του μπορεί να τον νικήσει και ο κάθε άνθρωπος. Αρκεί να κατανοεί τα όρια του. Ο Χριστός παραιτήθηκε από την παντοδυναμία. Εμείς που είμαστε στην ουσία αδύναμοι, γιατί να πιστεύουμε ότι μας ανήκουν τα πάντα, ότι μπορούμε να τα πετύχουμε όλα και μάλιστα όπως τα θέλουμε; Ας συμβιβαστούμε

με τις μικρότερες ή μεγαλύτερες ήττες της ζωής, όταν αυτές είναι αναπόφευκτες, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν πρέπει να αναλαμβάνουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν γι' αυτές. Ας έχουμε όμως κατά νουν ότι χωρίς ταπεινοσύνη μόνο θα υποφέρουμε, γιατί θα συμπεριφερόμαστε σαν όλα να εξαρτώνται από εμάς και όλοι οι άλλοι να πρέπει να λειτουργούν όπως εμείς τους θέλουμε. Και επειδή κάθε ήττα είναι ένας μικρός θάνατος, ας αντλούμε δύναμη από την ταπεινοσύνη και ας συνεχίζουμε την πορεία μας. Ο Χριστός κοπίασε και την ίδια στιγμή πόνεσε για τον άνθρωπο και τον κόσμο. Έβαλε την τέλεια αγάπη που έχει και είναι στην διακονία μας. Διήλθε τον κόσμο «ευεργετών και ιώμενος», παρότι γνώριζε την απόρριψη την οποία επρόκειτο να υποστεί από τους πολλούς. Αυτό δεν τον εμπόδισε να κάνει υπακοή στο θέλημα του Θεού- Πατρός μέχρι το τέλος, αλλά και να κουραστεί για μας. Μετέτρεψε δια του Σταυρού, που ήταν το επιστέγασμα του κόπου και του πόνου, το πικρόν ύδωρ της αμαρτίας και της κακίας σε γλυκύ, για να μπορεί να περάσει ο άνθρωπος σε μία στάση ζωής με γνώμονα την καλοσύνη, την προσφορά, την θυσία, την μέριμνα για τους άλλους και όχι μόνο για τον εαυτό του. Αυτό είναι και το νόημα των εντολών του Ευαγγελίου ή και του νόμου. Όχι να προσδοκά ο άνθρωπος να δικαιωθεί, επειδή τις τηρεί, αλλά να της έχει ως βάση για να βλέπει τον αληθινό προορισμό του, που είναι να παρωθείται στην αγάπη, κατά το πρότυπο του Κυρίου μας, με την επίγνωση ότι ο προσωπικός σταυρός είναι κάτι που δεν μπορεί να αποφύγει, είτε στην καθημερινότητα είτε και στην πνευματική ζωή.

Για να γίνει όμως αυτό χρειάζεται η πίστη στο πρόσωπο του Χριστού. Και η πίστη είναι εμπιστοσύνη στην οδό που Εκείνος χάραξε. Είναι η βεβαιότητα ότι μας αγαπά. Πως ακόμη κι αν επιτρέπει στη ζωή μας δοκιμασίες, απορρίψεις, λύπες, είναι και παραμένει κοντά μας και πάνω από τον Σταυρό Του απλώνει τα χέρια Του για να μας αγκαλιάσει και να μας σώσει. Και γι' αυτό ο Τίμιος Σταυρός δείχνει την οδό της πίστης. Δεν ακολουθούμε έναν Θεό που είναι επίγειος βασιλιάς και κυριάρχης. Πιστεύαμε και ακολουθούμε τον Εσταυρωμένο και συσταυρούμεθα μ' Αυτόν. Και Εκείνος μας δίνει δύναμη να αντέξουμε σε κάθε δυσκολία και δοκιμασία. Γιατί ο Σταυρός είναι χαρμολύπη. Μετά από αυτόν, έρχεται η Ανάσταση. Χριστιανοί και μη χριστιανοί ζητούμε την δικαίωση. Η ιστορία του κόσμου είναι γραμμένη από ανθρώπους, ηγέτες, άρχοντες, φιλοσόφους, επαναστάτες που αγωνίζονται να δικαιωθούν. Η προσωπική μας ιστορία καταναλώνει μεγάλο κεφάλαιο του χρόνου της ζωής μας σ' αυτή την κατεύθυνση. Και η Εκκλησία, τοποθετώντας τον Τίμιο Σταυρό στο κέντρο του ναού, αλλά και στο κέντρο του τρόπου ζωής και του ήθους της μας επισημαίνει ότι πέρα από τις ανθρώπινες δικαιώσεις, υπάρχει ο δρόμος της ταπεινοσύνης, του ευλογημένου κόπου και της πίστης στο Χριστό, που δικαιώνει όχι μόνο στον παρόντα κόσμο, αλλά, κυρίως, στον αιώνιο. Ας είναι λοιπόν ο Σταυρός ο βοηθός μας στην δική μας πορεία και ας μην νικιόμαστε από την λύπη της όποιας ματαίωσης. Άλλωστε, η αληθινή δικαίωση έρχεται από τον Θεό και προς τα εκεί ας στρεφόμαστε.

Πηγή: http://synodoiporia.blogspot.gr/2013/09/blog-post_7048.html#more